

BRUIN BLAUWTJE

Plebeius agestis

(foto G.San Martin - Wikicommons)

S23

Beschermingsstatus

Rode lijstcategorieën

Beschermingsstatus

Habitatrichtlijnsoort

Vogelrichtlijnsoort

Belangrijke leefgebieden

Korte soortbeschrijving

Soortkenmerken

Zowel mannetjes als vrouwtjes hebben een bruine bovenkant met aan de buitenrand van de boven- en ondervleugels, oranje vlekjes. De spanwijdte is tussen de 23 en 30 mm.

Ecologie

Het Bruin blauwtje vliegt op warme, zongeëxponeerde graslanden, heiden en duinen. Deze soort zit ook op zandige pioniervegetaties, bijvoorbeeld in nieuwbouwgebieden of zandafgravingen en kan daar kleine maar talrijke populaties opbouwen.

De eitjes worden afgezet op kleine Geranium-soorten (ooievaars- en/of reigersbeksoorten) en op zonneroosjes (Helianthemum). De kleine rups vreet eerst venstertjes in het blad door alleen de onderste bladlagen af te schaven. Later voedt ze zich met het gehele blad. Ze wordt vaak bezocht door mieren van de geslachten Lasius en Myrmica. De rups kan in ieder stadium overwinteren. De verpopping vindt plaats in de strooisellaag. Het Bruin blauwtje vliegt in twee tot drie generaties, afhankelijk van de geografische ligging van het vliegterrein. De vliegtijd loopt van mei tot oktober.

Biotoopvereisten

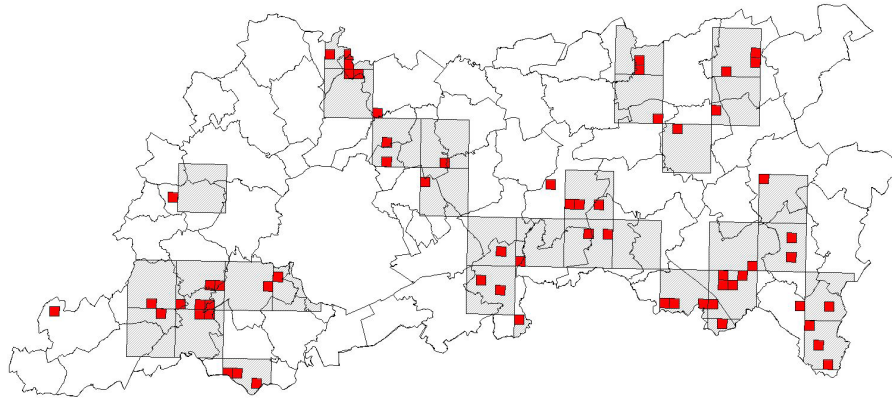
Tot de leefgebieden behoren droge zure graslanden, droog kalkgrasland en andere droge, gras- en dwergstruikvegetaties zoals heiden, alsook matig voedselrijk grasland.

Voorkomen in de provincie Vlaams-Brabant

Regionale verspreiding

Het Bruin blauwtje was vroeger vrij zeldzaam, maar momenteel vrij algemeen. Vooral de laatste jaren lijkt het Bruin blauwtje zich sterk uit te breiden. Aangezien Bruine blauwtjes nogal sterk gelijken op de wijfjes van het Icarusblauwtje, is het niet uitgesloten dat er enkele verkeerde determinaties gebeurd zijn.

Inventarisatieonderzoeken

- Inventarisatieproject vlinderwerpgroep Thecla, NP Pepingen,
- www.vlindermee.be

Knel- en aandachtspunten

- Biotopen verdwijnen door vegetatieverrijking en -verruiging en het dichtgroeien van droge, schrale graslanden door gebrek aan beheer.
- Werken aan bermталuds in het bijzonder dijkverzwaring of -aanpassing.

Overzicht maatregelen

H4.13. Tegengaan van verbossing

S23.1. Extensieve begrazing

S23.2. Cyclisch maaibeheer

Landschaps- en habitatgerichte maatregelen

H4.13. Tegengaan van verbossing

Het tegengaan van vergrassing en struweelopslag moet zorgen voor een open en lage vegetatie. Variatie in het landschap met open plaatsen en bloemrijke of ruigere soortenrijke vegetaties wordt het best verkregen door extensieve begrazing of een gefaseerd maaibeheer. Vooral van juni tot september is een groot nectaraanbod wenselijk.

Soortgerichte maatregelen

S23.1. Extensieve begrazing

In de duinen reageert de vlinder positief op extensieve begrazing met paarden of koeien. Hierdoor ontstaan weer open plaatsen.

S23.2. Cyclisch maaibeheer

Aangezien veel vliegplaatsen niet begraaubar zijn, kan er ook gefaseerd gemaaid worden om niet alle op de waardplant levende stadia samen met het maaisel af te voeren (bepaalde delen van de berm jaarlijks maaien, andere delen slechts om de paar

Bruin blauwtje kan gemakkelijk optreden als pionierssoort zoals hier op een spoorwegballast. Tegengaan van verbossing is hier echter wel aangewezen. (foto Econnection)

jaar). Dit zorgt voor vrij schrale en bloemrijke leefgebieden op de dijken en bermen. Op braakliggende gronden op industrieterreinen kan de vegetatie in het pioniersstadium gehouden worden door een regelmatige, maar oppervlakkige bodemverstoring waardoor (ook) schermbloemigen zoals Boerenwormkruid en Duizendblad tot ontwikkeling kunnen komen. Vooral stroken waaronder leidingen liggen zijn geschikt voor een dergelijk beheer vermits deze moeten worden vrijgehouden van opgaande vegetaties. Zulke langgerekte grazige stroken kunnen ook als migratieroute fungeren en diverse habitatplekken binnen en buiten het industrieterrein met elkaar verbinden.

Financierings- en ondersteuningmogelijkheden

Algemeen

- Ondersteuning gemeentelijk natuurbeleid
- Subsidie voor de aankoop van natuurgebieden
- Landschapsteam

Soortgericht

- Bijzonder natuurbeschermingsproject

Habitatgericht

- Beheerovereenkomst perceelsrandenbeheer
- Beheerovereenkomst soortenrijke graslanden en akkers

Lopende initiatieven

- Ecologisch bermbeheer gemeente Pepingen. (www.natuurpunt-pajottenland.be/np/images/stories/PDF/bermbeheer-elingen.pdf)
- Tuinvlindertelling. (www.vlindermee.be)
- Atlasproject INBO-Vlinderwerkgroep Natuurpunt (2007-2009).

Opvolgings- en evaluatiemogelijkheden

Tellingen langsheen een vaste looproute

Het tellen van de aanwezige vlinders langsheen een vast traject in een vaste periode biedt de beste resultaten. Er dient evenwel een onderscheid gemaakt te worden tussen bv. gemaaide en ongemaaide graslanden of bermen, e.d. om een evaluatie van habitatgebruik mogelijk te maken. . Meer info op: http://www.natuurpunt.be/nl/biodiversiteit/monitoring/monitoring-de-nieuwe-aanpak_1437.aspx

Referenties & verdere informatie

Publicaties

- Bink F. (1992). Ecologische atlas van de dagvlinders van Noordwest-Europa. Schuyt & Co/Haarlem.
- Gorissen D., Merckx T., Vercoutere B. & Maes D. Veranderd bosgebruik en dagvlinders. Waarom verdwenen dagvlinders uit bossen in Vlaanderen? Landschap 21(2): 85-95.
- Lauwereins P. (2008). Jaarverslag werking vlinderwerkgroep Thecla. Natuurpunt Pepingen. 28 p.
- Maes D. & Van Dyck H. (1999). Dagvlinders in Vlaanderen - Ecologie, verspreiding en behoud. Stichting Leefmilieu/Antwerpen i.s.m. Instituut voor Natuurbehoud en Vlaamse Vlinderwerkgroep/Brussel.
- Maes D. & Van Dyck H. (2001). Veranderingen in het dagvlinderbestand van de provincie Antwerpen: lessen voor het natuurbeleid. Ankona jaarboek 2001. 14 p.
- Maes D. (2004). The use of indicator species in nature management and policy making. The case of invertebrates in Flanders (Northern Belgium). 295 p.

- Van Dyck H., Maes D. & Brichau I. (2001). Toepassen van een multi-soortenbenadering bij planning en evaluatie in het Vlaamse natuurbehoud. Rapport Universiteit Antwerpen (in opdracht van Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afdeling Natuur). Wilrijk. 90 p.
- van Swaay C. & Plate C. (2006). De argusvlinder. Landelijk meetnet vlinders. 2 p.

Websites

- Kenniscentrum > Fauna > Insecten > Dagvlinders > Verspreiding > Bruin blauwtje
www.inbo.be/content/page.asp?pid=FAU_INS_VL_thecbetu
- www.waarnemingen.be

Folders

- Aeolus (2008). Dag, vlinders in de berm! Vlindervriendelijke inrichting en beheer van bermen, taluds en restgronden. LNE. 36 p.

Advies

- Vlinderwerkgroep Natuurpunt
- Vlinderwerkgroep Thecla – Natuurpunt-afdeling Pepingen
- Digitale nieuwsbrief "vlinder.flits" aan te vragen via de website www.natuurpunt.be